

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLICA SLOVENIJA

Številka: 091-1 /2012-32

Datum: 24/7/2012

Sporočilo za javnost

Ravnanje župana Občine Trebnje je nedopustno

Nedavni primer župana Občine Trebnje, ki je bil zaradi treh kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja pravnomočno obsojen, ponovno izpostavlja problematiko pomanjkanja pričakovane integritete funkcionarjev nekaterih lokalnih skupnosti in njihov brezbrizen odnos do etičnosti ravnanja ter ugleda, ki bi ga morali uživati in varovati pri svojem delu ter v javnosti, kot tudi problem neobstoja zakonske ureditve oziroma pogojev, ki bi podobno kot pri državnih organih omogočali tudi razrešitve lokalnih funkcionarjev. Za slednje je odgovoren tudi zakonodajalec, saj zakonsko ni uredil možnosti razrešitve (izreka nezaupnice oziroma odpoklica) župana, podžupana ali občinskega svetnika v primeru njegovega nezakonitega ravnanja, s tem pa posredno dopušča razmah tovrstnih primerov.

Župan Občine Trebnje je do (županski funkciji lastne) pričakovane integritete očitno brezbrizen, saj naj bi po poročanju medijev na zadnji seji občinskega sveta občinskim svetnikom onemogočil edino možnost, ki jim jo daje Zakon o lokalni samoupravi (ZLS), da bi z uvrstitvijo na dnevni red seje občinskega sveta obravnavali županovo pravnomočno obsodbo za kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja. Z njegovo prekinitvijo seje do prihoda dveh občinskih svetnikov, ki sta rezultat glasovanja prevesila v korist njegovega predloga, namreč do uvrstitve predloga na sejo ni prišlo. Da je problem zaskrbljujoč, kaže nadaljnje ravnanje župana na občinski seji. Ob glasovanju o drugi zadevi na dnevnem redu naj bi namreč na enega od (omenjenih) dveh občinskih svetnikov vplival z navodilom, kdaj (in s tem kako) naj glasuje, ta pa je navodilu župana slepo sledil. Sicer je nekaj občinskih svetnikov sejo demonstrativno zapustilo, vendar to župana ni odvrnilo od ponovnega, tokrat zanj uspešnega glasovanja o njegovem predlogu.

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju komisija) poudarja, da je področje samoupravljanja lokalnih skupnosti eno izmed korupcijsko najbolj izpostavljenih tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega političnega nadzora nad delovanjem organov samoupravnih lokalnih skupnosti. ZLS namreč predvideva predčasno razrešitev župana le v primeru neizvrševanja odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb upravnega sodišča, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje. Podobno velja tudi za predčasno razpustitev občinskega sveta. ZLS prenehanje mandata člana občinskega sveta, župana in podžupana predvideva samo v primeru pravnomočne obsodbe na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev. V vseh ostalih primerih nezakonitih ravnanj oziroma hujših oblik neetičnega ravnanja občinskih funkcionarjev pa učinkovitega mehanizma, s katerim bi lahko preprečili njihovo nadaljnje opravljanje funkcije, ni.

Komisija odsotnost učinkovitih mehanizmov za uveljavljanje odgovornosti v obliki izgube položaja lokalnih funkcionarjev, kadar ti ravnajo v škodo občinskih financ oziroma občanov, neetično in/ali nezakonito, ocenjuje kot korupcijsko tveganje, ki bi ga bilo nujno obvladati s sprejemom ustreznih zakonskih rešitev, ki bi tudi v primeru lokalnih funkcionarjev omogočile institute, sorodne ustavni obtožbi in interpelaciji na državni ravni. V tovrstnih primerih namreč organi kot Komisija za preprečevanje korupcije, Računsko sodišče, upravni organi in inšpekcije nimajo mehanizmov, s katerimi bi zahtevali odgovornost, prav tako pa ni mehanizmov, s katerimi bi odgovornost lahko zahtevali volivci in občinski svetniki.

Komisija bo zaradi tega in podobnih primerov, s katerimi se redno srečuje pri obravnavi sumov koruptivnih ravnanj in nasprotja interesov na lokalnem nivoju, podala pobudo, da se v slovenski pravni red čim prej uvedejo ustrezni mehanizmi, ki bodo v primeru ugotovljenih nezakonitih ravnanj omogočali tudi odpoklic lokalnih funkcionarjev.

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE